

Oponentský posudok inauguračného spisu

Inauguračný spis predložila: Doc. MUDr. Mária Pallayová, PhD.

Ústav lekárskej fyziológie LF UPJŠ v Košiciach

Posudok vypracoval: Prof. MUDr. Kamil Javorka, DrSc.,

Ústav fyziológie JLF UK v Martine

Inauguračný spis doc. MUDr. Márie Pallayovej, PhD. sa skladá z požadovaných častí, podľa ktorých sa dá relevantne a zodpovedne hodnotiť doterajšia činnosť a dosiahnuté výsledky žiadateľky o inauguráciu.

V prvej časti sa nachádza žiadosť o začatie inauguračného konania v odbore normálna a patologická fyziológia, stručný životopis menovanej, overené kópie diplomov o priznaní titulu „doktor medicíny“ na LF UK v Bratislave, kde promovala s vyznamenaním (2005), udelení titulu „philosophiae doctor“ (2008) a vymenovacieho dekrétu (2013) za docentku pre odbor normálna a patologická fyziológia. Okrem toho je priložená overená kópia diplomu o špecializácii v odbore Diabetológia, poruchy látkovej premeny a výživy (2013), potvrdená charakteristika, rozsah pedagogickej činnosti, ako aj prehľad vedeckej činnosti.

V ďalšej časti podkladov pre inauguračné konanie s ťažiskom sumarizácie vedeckej práce sa nachádza overený zoznam publikačnej činnosti a ohlasov v požadovanej forme, prehľad i detailnejšie informácie o riešených zahraničných i domácich grantových projektoch, kópie separátnych výtlačkov vedeckých prác a ďalšie požadované dokumenty.

Pedagogická činnosť

Pregraduálne vzdelávanie:

Doc. MUDr. M. Pallayová, PhD. je zamestnaná na LF UPJŠ od roku 2008 doteraz, pôsobí na Ústave lekárskej fyziológie. Do pedagogickej praxe jej bolo započítaná doba viac ako 11 rokov, z toho od získania titulu docent 7 rokov (požadované 3 roky). Rozsah výučby potvrdený dekanom fakulty je komplexný a je v plnom rozsahu. Okrem lekárskej fyziológie vyučuje aj klinickú fyziológiu – spánkovú medicínu. Bola a je spoluriešiteľkou edukačných grantov KEGA.

Postgraduálna výchova:

Ako školiteľka úspešne viedla dve doktorandky (Mgr. D. Tokárová a MUDr. A. Brandeburová), ktoré v roku 2020 úspešne obhájili dizertačné práce z oblasti spánkovej medicíny a získali tituly PhD. Kritérium splnila.

Doc. Pallayová je autorkou a spoluautorkou 8,25 autorských stránkov vysokoškolských učebníc a skript (ABC, ACC), čím prekročila požadované kritérium (3 AH).

Vedecká činnosť

Doc. M. Pallayová sa podieľala na 16 výskumných projektoch národných a medzinárodných grantových agentúr a na viac ako 20 klinických štúdiách. Zamerala sa na integrovaný výskum diabetu, porúch dýchania v spánku, na ich dopad na diabetické komplikácie i na umelú ventiláciu pľúc. Vo všetkých študovaných oblastiach dosiahla významné výsledky, čo sa prejavilo i v množstve ohlasov na jej práce. Jedna z jej prác mala v čase podania žiadosti o inauguráciu 84 citácií, ďalšia 57 citácií, jedna práca bola publikovaná v časopise s impakt faktorom 17,4 (v roku 2010). Doc. M. Pallayová má Hirschov index 12.

Doc. M. Pallayová svojou vedeckou prácou rozšírila poznatky o špecifických chronických komplikáciách diabetu o často zabúdané pľúcne komplikácie. Zaujímavé sú jej zistenia o okamžitých účinkoch ventilačnej liečby spánkového apnoe na kontinuálne monitorovanú hladinu glukózy u diabetikov. Významne sa podieľala na zavedenie skríningu použitím prístroja ApneaLink i v domácom prostredí. Riešila i ďalšie projekty zamerané na vplyv liečby obštrukčného spánkového apnoe na diabetické mikrovaskulárne komplikácie, ale aj na vylepšenie liečebných postupov pri umelej ventilácii pľúc - tematike, ktorá je mimoriadne aktuálna i v dnešných „kovidových“ časoch.

Cenný je jej široký interdisciplinárny prístup vo výskume a tesné prepojenie s klinickou praxou. Výskumná práca doc. M. Pallayovej priniesla nové aplikovateľné výsledky.

Oficiálna štatistika publikačnej činnosti a ohlasov ku dňu podania žiadosti o inauguráciu (17.6.2021) uvádza 47 pôvodných vedeckých prác (kritérium 40), z toho prvoautorstvo/korešpondujúci autor 27 prác (kritérium 20); počet výstupov kategórie A je 21 (požadovaných 20) a z nich prvoautorstvo/korešpondujúci autor 14 (požadovaných 8)

Celkove mala doc. Pallayová k dátumu podania žiadosti o inauguráciu 455 ohlasov na vedecké práce, z toho 344 je registrovaných v citačných indexoch (WOS a SCOPUS), čím viac ako 10-násobne prekračuje požadované kritériá.

Všetky publikované práce prešli náročným recenzným pokračovaním a nemám k nim žiadne doplňujúce pripomienky a otázky.

Vedecká, ale aj pedagogická činnosť bola ohodnotená viacerými domácimi a zahraničnými oceneniami a pridelením grantov. Napríklad, od Slovenskej diabetologickej spoločnosti získala Cenu Berlin Chemie za publikačnú činnosť, ocenenie The Anne Elizabeth Suratt Young Investigator Award, cenu Mladý výskumník SR, Diabetes Technology Soc. Peterson

Student Res. Silver Prize a iné. V roku 2018 dostala doc. M. Pallayová a kolektív Prémium Literárneho fondu za výnimočný ohlas na jedno dielo. Tieto ocenenia, pridelenia grantov na pokračovanie výskumnej činnosti i v zahraničí a hlavne citačný ohlas sú dôkazom, že práca a vedecká škola doc. M. Pallayovej sú dobre známe nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí.

Na základe predloženého inauguračného spisu, ako aj na osobnom poznaní doterajšej činnosti konštatujem, že doc. MUDr. Mária Pallayová, PhD. splnila kritériá LF UPJŠ v Košiciach na vymenovanie za profesorku v príslušnom odbore.

Po zhodnotení pedagogickej, vedeckovýskumnej a ďalších činností jednoznačne

o d p o r ú ě a m

vymenovať

doc. MUDr. Máriu Pallayovú, PhD.

za profesorku v odbore „Normálna a patologická fyziológia“.

V Martine dňa 18. 11. 2021

Prof. MUDr. Kamil Javorka, DrSc.